

Forelesing 13

Funksjonar av stokastiske variable

Torstein Fjeldstad

Institutt for matematiske fag, NTNU

20.02.2018

I dag

- Transformasjon av stokastiske variable
- Momentgenererende funksjon

Transformasjonsformelen I

Diskret tilfelle

La X vere eit diskret stokastisk variabel med fordeling $f(x)$. La $Y = u(X)$ definere ein ein-eintydig funksjon mellom X og Y , dvs

$$Y = u(X) \Leftrightarrow X = w(Y).$$

Då er fordelinga til Y gjeve ved

$$g(y) = f(w(y)).$$

Transformasjonsformelen II

Kontinuerleg tilfelle

La X vere eit kontinuerleg stokastisk variabel med fordeling $f(x)$. La $Y = u(X)$ definere ein ein-eintydig funksjon mellom X og Y , dvs

$$Y = u(X) \Leftrightarrow X = w(Y).$$

Då er fordelinga til Y gjeve ved

$$g(y) = f(w(y))|w'(y)|.$$

Moment og momentgenererende funksjon I

Moment (def)

Det r -te ordens moment til ein stokastisk variabel X er

$$\mu_r = E(X^r) = \begin{cases} \sum_x x^r f(x) & \text{diskret} \\ \int_{-\infty}^{\infty} x^r f(x) dx & \text{kontinuerleg} \end{cases} .$$

Momentgenererende funksjon (def)

Den momentgenererende funksjonen til ein stokastisk variabel X er

$$M_X(t) = E(e^{tX}) = \begin{cases} \sum_x e^{tx} f(x) & \text{diskret} \\ \int_{-\infty}^{\infty} e^{tx} f(x) dx & \text{kontinuerleg} \end{cases} .$$

Moment og momentgenererende funksjon II

Teorem 7.6

$$M_X^{(r)}(0) = \mu_r$$

I morgon

- Egenskaper til momentgenererande funksjonar
- Ordningsvariable